

LÄNSI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
VÄSTRA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK
WESTERN UUSIMAA RESCUE DEPARTMENT

Kun arki järkkyy – pelastuslaitoksen rooli

Juha Matikainen

suunnittelija

varautuminen ja väestönsuojelu

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Jatkuvassa hälytysvalmiudessa on noin 100 päätoimista työntekijää 13 paloasemalla 24 h.

Lisäksi valmiudessa ovat sivutoimiset sammutusmiehet Tenholassa ja Hangossa sekä 40 sopimuspalokuntaa, 2 sotilaspalokuntaa, 1 teollisuuspalokunta ja 4 meripelastusyhdistystä.

Yhteistyösopimukset naapuripelastuslaitosten kanssa (Helsinki, Keski-Uusimaa, Itä-Uusimaa, Kanta-Häme ja Varsinais-Suomi).

Meillä työskentelee lähes 700 ammattilaista länsi-uusimaalaisten turvallisuuden hyväksi.

LÄNSI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
VÄSTRA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK
WESTERN UUSIMAA RESCUE DEPARTMENT

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde
Western Uusimaa Wellbeing Services County

Häiriötilanteet ja poikkeusolot

- Uhkia tunnistetaan ja arvioidaan kansallisessa ja alueellisissa riskiarvioissa. Kansallinen riskiarvio päivitetty edellisen kerran 2023 ja uusi ilmestyy 2026.

- Uhkien monimuotoisuus
- Globaalin turvallisuusympäristön muutos
- Kertaantuvat sekä ketjuuntuvat vaikutukset

- Häiriötilanne on uhka tai tapahtuma, joka vaarantaa **yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja** tai strategisia tehtäviä ja jonka hallinta edellyttää viranomaisten ja muiden toimijoiden tavanomaista laajempaa tai tiiviimpää yhteistoimintaa ja viestintää.

Kokonaisturvallisuuden sanasto ja Kansallinen riskiarvio 2023

- Poikkeusolot ovat valmiuslaissa tarkoitettu yhteiskunnan tila, jossa on niin paljon tai niin vakavia häiriöitä tai uhkia, että on tarpeen mahdollistaa viranomaisten tavanomaisesta poikkeava toimivaltuuksien käyttö. Poikkeusolot toteaa valtioneuvosto yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa ja säännösten soveltamisen aloittamisesta säädetään valtioneuvoston käyttöönottoasetuksella.

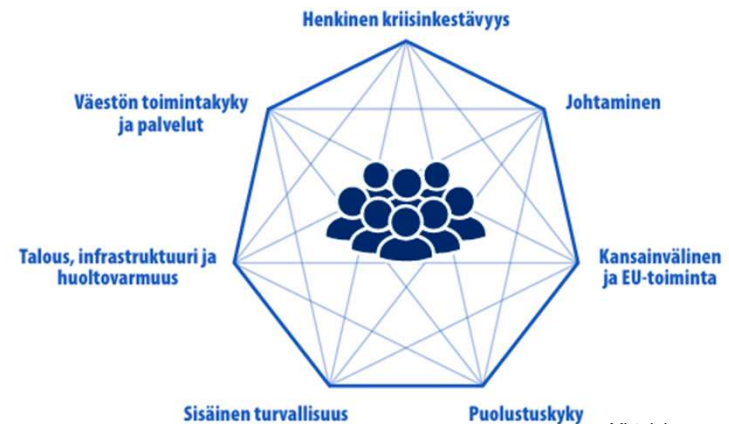
Valmiuslaki (1552/2011)

LÄNSI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
VÄSTRA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK
WESTERN UUSIMAA RESCUE DEPARTMENT

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia 2025

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia 2025

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde
Western Uusimaa Wellbeing Services County

Skenaarioita

- Merellinen monialaonnettomuus
- Erilaiset suuret liikenneonnettomuudet
- Useampi yhtäaikainen laaja maastopalo
- Kemikaalionnettomuus
- Rajuilmat ja myrskyt
- Tulvat
- Kuivuus ja kuumuus
- Avaruusmyrsky
- Sähkösaannin suurhäiriö
- Polttoaineiden saannin vakavat häiriöt
- Vesihuollon häiriöt
- Elintarvikehuollon häiriöt
- Kuljetusten jatkuvuuden häiriöt
- Tieto- ja viestintäverkkojen ja palveluiden häiriöt
- Julkisen talouden häiriö
- Rahoitusjärjestelmän häiriö
- Mikrobilääkeresistenssi
- Pandemia
- Eläintautiepidemiat
- Isojen joukkojen väkivaltainen liikehdintä tai mellakka
- Terroristinen tai muu väkivaltainen isku
- Laajamittainen maahantulo
- Informaatiovaikuttaminen
- Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus
- Sotilaallisen voiman käyttö
- Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja sen välitön jälkitila

LÄNSI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
VÄSTRA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK
WESTERN UUSIMAA RESCUE DEPARTMENT

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde
Western Uusimaa Wellbeing Services County

Esimerkkejä

KOTIMAA

Fingridin iso pomo: Suomen on varauduttava siihen, että lähes koko maa vaipuu pimeyteen

Suomen ja Ruotsin kantaverkkoyhtiöiden edustajien mukaan iso sähkökatko on kaikesta varautumisesta huolimatta täysin mahdollinen.

Ilta-lehti 2.10.2025

Kotitaloudet

Karkkilan vedenjakeluhäiriö ohi – terveysviranomaisen kehottaa keittämään vettä 3–5 minuuttia

Karkkilan vesijohtoverkon vuoto on saatu korjattua. Kaupunki suosittelee veden keittämistä toistaiseksi.

Yle 24.2.2026

Maanpuolustus

Satelliittipaikannuksen häirintä on lisääntynyt Suomenlahdella Ukrainan aloitettua ilmaiskut Venäjälle

Varsinkin itäisellä Suomenlahdella GNSS-häirintää on havaittu jo vuosien ajan.

Yle 9.4.2026

Energia

Espanjassa ja Portugalissa massiivinen sähkökatko – Ukraina tarjoaa apuaan

Espanjan hallitus on kokoontunut hätäistuntoon. Ylen toimittaja Fuengirolassa kertoo, että ihmiset hamstraavat tavaroita ruokakaupassa. Sähköjen palauttaminen voi kestää pitkään.

Yle 28.4.2025

Turvallisuus

Ministeriö julkaisi suomalaisille ohjeet drooniuhan varalle: siirry sisätiloihin

Sisäministeriö perustelee ohjeen julkaisemista sillä, että se vastaa tilanteen herättämiin kysymyksiin.

Yle 31.3.2026

- Ranska kärsii yhdestä tuhoisimmista maastopaloista sitten toisen maailmansodan. Pahimmat palot ovat Lounais-Ranskassa, jossa on evakuoitu 250 000 ihmistä.
- Girondessa on palanut noin 42 000 hehtaaria. Alueelta on evakuoitu 220 000 ihmistä, ja 240 kotia on tuhoutunut.
- Espanjassa liekit raivoavat esimerkiksi pääkaupunki Madridin ja Välimeren rannikolla sijaitsevan Valencian alueilla.

Yle 28.7.2026

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde
Western Uusimaa Wellbeing Services County

Itämeri

Suomen edustalla muhii nyt merkittävä öljykatastrofin riski – Grafiikat näyttävät tilanteen

- Venäjän varjolaivasto ja satelliittipaikannuksen häirintä ovat lisänneet ympäristöriskejä Itämerellä.
- Öljyturman riski Suomenlahdella on kasvanut Venäjän hyökkäyssodan myötä.
- Pelastuslaitokset ovat joutuneet vähentämään harjoitteluaan rahoituksen puutteen vuoksi.
- WWF on nostonut valmiuttaan ja lisännyt vapaaehtoisuuskoulutusta kohonneen riskitason vuoksi.

HS 7.2.2025

Pelastuslaitoksen tehtävät

Onnettomuuksien ehkäisy

Ohjaus, neuvonta, turvallisuusviestintä ja –koulutus ja valvonta, esimerkiksi palontarkastukset. Pelastuslaitos suorittaa myös palontutkintaa, jonka tavoitteena on estää vastaavat onnettomuudet ja parantaa turvallisuutta.

Pelastustoiminta

Hälytysten vastaanottaminen (24/7/365), väestön varoittaminen, uhkaavan onnettomuuden torjuminen, onnettomuuden uhrien ja vaarassa olevien suojaaminen ja pelastaminen, tulipalojen sammuttaminen ja vahinkojen rajaaminen.

Varautuminen ja väestönsuojelu

Valmistautuminen ennakoon suuronnettomuuksiin, häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Väestönsuojeluun varautuminen → Suunnitelmat, ennakkovalmistelut ja koulutus sekä harjoittelu.

Pelastustoimen vastuulla on varautua väestön varoittamiseen, väestön suojaamiseen ja evakuoointeihin sekä pelastus- ja sammutustehtäviin poikkeusoloissa.

Ensihoito

palveluntuottajana erikoissairaanhoidolle, joillakin hyvinvointialueilla.

Tehtävät hoidetaan myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa, mutta joudutaan priorisoimaan, toteuttamiskeinot voivat olla erilaisia sekä tehtävien lukumäärä todennäköisesti kasvaa.

Omatoiminen varautuminen helpottaa viranomaisten työtä kriisissä. Voimavarat eivät riitä kaikissa häiriötilanteissa kaikkiin tilanteisiin ja resursseja joudutaan priorisoimaan eniten avun tarpeessa oleviin kohteisiin.

Varautuminen

- Valmiuslaki (1552/2011) 12 § Varautumisvelvollisuus
 - Valtioneuvoston, valtion hallintoviranomaisten, valtion itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten, muiden valtion viranomaisten ja valtion liikelaitosten sekä hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien, kuntien, kuntayhtymien ja muiden kuntien yhteenliittymien **tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.**
- Käytännön toimenpiteitä pelastuslaitoksella
 - Riskiarviot, kuten sodanajan uhkien arviointi (PelL. 64 §)
 - Suunnitelmat, esimerkiksi evakuointisuunnittelu
 - Koulutus ja harjoittelu
 - Henkilöstön ja kaluston varaukset (VAP)
 - Lisätehtävät, joita voi seurata muun muassa valmiuslaista
 - Johtaminen
 - Tilanne- ja johtokeskukset
 - Yhteistoiminta ja yhteensovittaminen muiden toimijoiden kanssa

LÄNSI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
VÄSTRA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK
WESTERN UUSIMAA RESCUE DEPARTMENT

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde
Western Uusimaa Wellbeing Services County

Yhteistoiminta

- Viranomaisten välinen yhteistyö on jatkuvaa
 - Muun muassa tilannekuvan jakaminen, yhteistoimintasopimukset, harjoittelu ja alueellisen varautumisen yhteensovittaminen.
 - Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on perustettu valmiuden, varautumisen ja väestönsuojelun yhteistyöryhmä. Kokoaa yhteen Länsi-Uudenmaan kunnat, hyvinvointialueen edustajat, viranomaisia sekä muiden sidosryhmien edustajia vaihtamaan tietoa sekä suunnittelemaan yhdessä väestönsuojelua ja varautumista.

LÄNSI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
VÄSTRA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK
WESTERN UUSIMAA RESCUE DEPARTMENT

Näin Suomi harjoittelee väestönsuojelua – satoja organisaatioita mukana LVV26-valmiusharjoituksessa

🕒 28.5.2026 12.19

Uutinen

Lupa- ja valvontaviraston järjestämä valtakunnallinen valmiusharjoitus LVV26 on käynnistynyt. Laajaan ja vaikutuksiltaan merkittävään harjoitukseen osallistuu yli 400 keskeistä valtionhallinnon, alueellisen ja paikallisen varautumisen ja turvallisuuden toimijaa eri puolilta maata. Valmiusharjoituksen teemana on väestönsuojelu. Harjoitus vahvistaa yhteiskunnan kykyä toimia normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Lupa- ja valvontavirasto 2026

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde
Western Uusimaa Wellbeing Services County

Kuka viestii ja miten?

- Oikea tieto ja luotettavat lähteet → oikea tilannekuva ja –ymmärrys sekä toimenpiteet kaikilla tasoilla
- Vastuuviranomainen johtaa toimintaa ja vastaa viestinnästä
- Älä välitä väärää tietoa tai huhuja ja varmista lähteiden luotettavuus
- Tilannekuvan jakaminen viranomaisten kesken
 - Tilanne- ja johtokeskukset
 - Yhteistyö ja –toiminta muun muassa muiden viranomaisten, kuntien ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa
- Monikanavainen viestintä ja varoittaminen
 - Väestöhälyttimet
 - Vaaratiedote (televisio, radio, internet)
 - 112 Suomi –mobiilisovellus
 - Pelastustoimi.fi –sivusto
 - Sosiaalinen media, esimerkiksi Hätäkeskuslaitoksen Facebook. Varmistu aina sosiaalisen median tilien luotettavuudesta.
- Yleisradio. Lakisääteinen tehtävä (1380/1993 7 §)
- **Tulossa lisäjärjestelmiä.** Tekstiviestivaroitus (FI-Alert / CBS) ja ilmauhkia varten sovellus
- Lisäkeinot
 - Ennalta sovitut infotaulut, kyläradio, jne.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde
Western Uusimaa Wellbeing Services County

Mitä odotetaan yksilöltä ja yhteisöiltä?

- Kokonaisturvallisuuden malli (YTS)
 - Muodostaa perustan suomalaisen yhteiskunnan kriisinkestävyydelle eli resilienssille. Kokonaisturvallisuuden toimintamallissa yhteiskunnan elintärkeät toiminnot **turvataan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistoiminnalla** kaikissa olosuhteissa ja kaikilla tasoilla.
 - **Yksilöt ovat kokonaisturvallisuuden avaintoimijoita!**
- Kotitehtäviä
 - Kotivara 72 h, esimerkiksi www.72tuntia.fi
 - Lataa 112 Suomi –sovellus puhelimeesi
 - Sisälle suojautuminen, esimerkiksi www.spek.fi ja www.pelastustoimi.fi
 - Tiedot ja taidot. Esimerkiksi [Varautumisopas: Ohjeet häiriö- ja kriisitilanteisiin varautumiseen - Suomi.fi](#) sekä kurssit MPK, pelastusliitot, jne.
 - Toimintakyky etenkin **Henkinen kriisinkestävyys**
 - **Yhteisöllisyys**

Suomi.fi varautumisopas 2026

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde
Western Uusimaa Wellbeing Services County

LÄNSI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
VÄSTRA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK
WESTERN UUSIMAA RESCUE DEPARTMENT

Kiitos ja menestystä toimintaan!

pelastustoimi.fi/lansi-uusimaa